

N:o 55.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 april 1893.
— — — — Andra Kammaren den 21 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter enkan Maria Kristina Olsson från Raseberg i Skaraborgs län.

(Statsutskottets utlåtande n:o 44.)

Till Konungen.

Enligt hvad af en utaf Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåten proposition af den 22 december 1892 inhemtas, hade, sedan lägenhetsegaren Sven Olssons från Raseberg i Lavads socken enka Maria Kristina Johansdotter den 4 april 1889 affidit, i instrumentet öfver den efter henne den 15 i nämnda månad förrättade bouppteckning såsom hennes arfvingar upptagits »systerbarnen» Christina Johansdotter, gift med arbetaren Claës Thure Claësson och bosatt i Stockholm, Sofia Johansdotter, gift med smidesarbetaren August Theodor Holmgren och bosatt å Vira bruk i Upland, Johanna Johansdotter, gift med arbetaren Gustaf Albert Jansson och bosatt i Stockholm, Fredrika Johansdotter, gift med arbetaren Sven Johan Johansson och bosatt i Norra Amerika, samt slagteriarbetaren Carl Johansson från Venersborg, af hvilka den sistnämnde sedermera ogift affidit; hvarjemte i berörda instrument äfven antecknats, att Sven Olsson efterlemnats en halfbroder, Anders Olsson i Vestanåker.

Af instrumentet öfver ett den 22 februari och den 31 oktober 1890 efter Sven Olsson och hans bemälda hustru förrättadt arfskifte hade framgått, att makarne, hvilka med hvarandra ingått äktenskap före år 1845, uti inbördes testamente af den 10 mars 1877 föreskrifvit, att den af dem, som den andra öfverlefde, skulle med oinskränkt dispositionsrätt under sin lifstid behålla och besitta allt hvad i boet funnes, samt att efter båda makarnes död qvarlåtenskapen skulle efter lag fördelas mellan deras arfvingar; att enkan Olsson genom testamente af den 23 april 1883 förordnat, att hennes systerdotter Sofia Holmgren skulle efter hennes död erhålla hennes gångkläder, af hvilken egendom denna då skulle blifva ensam egare utan minsta intrång eller klander af enkan Olssons öfriga arfvingar; att utredningsmannen i boet, landtbrukaren S. J. Andersson i Björklunda, vid arfskiftesförrättningen upplyst, ej mindre att de i bouppteckningsinstrumentet såsom arfvingar efter enkan Olsson upptagna systerbarnen vore barn af en utom äktenskapet född dotter till enkan Olssons moder, än äfven att inga kända arfvingar till enkan Olsson funnes, hvadan hennes giftorätt i boet komme att tillfalla kronan såsom danaarf; samt att boets behållning uppgått till 10,143 kronor 27 öre, deraf två tredjedelar tillskiftats förbemälde Anders Olsson och återstående tredjedelen eller 3,381 kronor 9 öre Kongl. Maj:t och kronan.

Sedan derefter kammaradvokatfiskalsembetet instämt förbemälde S. J. Andersson till 1890 års lagtima hösteting med Källands härad under yrkande, att qvarlåtenskapen efter enkan Olsson måtte förklaras skola såsom danaarf tillfalla kronan, och Andersson förpligtas för medlen redovisa, samt under målets handläggning å kärandesidan företetts ett prestbetyg, hvaraf inhemtades, att enkan Olsson haft en oäkta syster, Kerstin, född den 23 mars 1811, hade häradsrätten genom utslag den 31 december 1890, hvilket vunnit laga kraft, förklarat, att, som de i arfskiftesinstrumentet upptagna syskonbarn till enkan Olsson, hvilka till en början förmenats vara dennas arfvingar och som sådana jemväl antecknats i den efter henne upprättade bouppteckningen, icke kunnat visa sig vara berättigade till arf efter henne, och det ej heller kunnat utrönas, att hon egt några andra skyldemän i lifvet, berättigade att taga arf efter henne, samt enkan Olsson, hvilken afidit den 4 april 1889, för ty ej efterlemnats några på orten kända arfvingar, skulle hennes qvarlåtenskap såsom danaarf tillfalla Eders Kongl. Maj:t och kronan, i följd hvaraf S. J. Andersson, hvilken dels såsom utredningsman och dels på grund af särskildt förordnande att bevaka kronans rätt haft om hand enkan Olssons dödsbo, förpligtades att till vederbörande myndighet å Eders Kongl. Maj:ts och kronans vägnar redovisa qvarlåtenskapen efter henne. Härefter hade förbemälde Claës

Thure Claësson och hans hustru Christina Johansdotter, August Theodor Holmgren och hans hustru Sofia Johansdotter, Gustaf Albert Jansson och hans hustru Johanna Johansdotter samt Sven Johan Johansson och hans hustru Fredrika Johansdotter hos Eders Kongl. Maj:t gjort framställning om afstående af kronans rätt till ifrågavarande danaarf.

Efter det yttranden i ämnet afgifvits af vederbörande myndigheter, af hvilka kammaradvokatfiskalsembetet upplyst, att landtbrukaren S. J. Andersson i sin förenämnda egenskap afgifvit redovisning, utvisande, att ifrågavarande danaarf, efter afdrag af utanordnad aktoratsprovision till advokatfiskalen, utgjorde ett ograveradt belopp af 3,049 kronor 20 öre, som i statskontoret innestode, har Eders Kongl. Maj:t, med afseende å hvad i ärendet förekommit, föreslagit Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel, tre tusen fyrationio kronor 20 öre, måtte öfverlåtas å ofvanbemälda Christina Johansdotter, Sofia Johansdotter, Johanna Johansdotter och Fredrika Johansdotter till lika fördelning dem emellan.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

Stockholm den 21 april 1893.

Med undersätlig vördnad.